

FUNKTIONSHINDER – INGET STUDIEHINDER

Att studera med funktionshinder
på Högskolan i Halmstad

HANDLINGSPLAN FÖR STUDENTER MED FUNKTIONSHINDER

Högskolan i Halmstad har en handlingsplan för studenter med funktionshinder. Syftet är att med utgångspunkt från FN:s standardregler om delaktighet och jämlikhet för människor och Lagen om likabehandling (2003:311):

1. Införliva handikappfrågorna i utformningen av Högskolans verksamhet på alla områden.
2. Erbjudna studenter med funktionshinder en tillgänglig och god miljö i såväl fysisk som psykosocial bemärkelse.

EN HÖGSKOLA ÖPPEN FÖR ALLA

Har du funktionshinder finns det på Högskolan i Halmstad goda möjligheter till extra stöd och hjälp under din studietid. Stödformerna kan se ut på en mängd olika sätt. Det finns lika många lösningar som det finns studenter med funktionshinder.

Utgångspunkten för Högskolan i Halmstad är att personer med funktionshinder ska ha samma möjligheter som alla andra att läsa på högskola. Vi ligger redan långt framme inom området – men arbetar hela tiden på att bli ännu bättre.

Högskolan arbetar både med generella och individuella insatser. Generella insatser kan handla om såväl studiemiljöns utformning som att öka kunskapen och förståelsen bland studenter och anställda. Individuella insatser innebär att du själv får uttrycka vad du behöver så försöker vi tillmötesgå det så långt vi kan. Det är viktigt att utgå från varje enskild students behov. Stöden kan till exempel handla om anteckningshjälp, alternativa examinationsformer, talböcker eller teckenspråkstolk. För att kunna hjälpa dig på bästa sätt samarbetar Högskolan med landstinget och handikappförvaltningen i kommunen.

Med begreppet funktionshinder avses en varaktig funktionsnedsättning och för att få ta del av stödinsatserna ska du kunna styrka dina funktionshinder med intyg. Det kan handla om allt från läs- och skrivsvårigheter/dyslexi, neuropsykologiska funktionshinder till olika former av rörelsehandikapp.

Planerar du att börja läsa på Högskolan i Halmstad och har funktionshinder ska du kontakta Högskolans kontaktperson för studenter med funktionshinder. Tillsammans med kontakt-

personen diskuterar och planerar du ditt behov av stöd. Eftersom många stödinsatser kräver framförhållning och planering är det viktigt att du tar kontakt i god tid, helst redan när du söker till en utbildning eller så fort du fått ditt antagningsbesked.

En sak som kan vara bra att känna till är att du som student med funktionshinder kan ange särskilda skäl i din ansökan. Då görs en individuell prövning. För närmare instruktioner, se Högskolans utbildningskatalog.

Du hittar viktiga kontaktuppgifter på sista uppslaget!

FUNKTIONSHINDER

Med funktionshinder avses ”varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av funktionsförmågan som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.”

Ur Lag (2001:1286)

om likabehandling av studenter i högskolan

ATT FÅ DIAGNOSEN DYSLEXI VAR EN LÄTTNAD

Sara Svensson var länge livrädd för tanken på att börja läsa på högskola. Om hon hade svårt att läsa vad som stod i en reklamannons, hur skulle det då gå att ta sig igenom all kurslitteratur? Men till slut tog hon steget. Och det ångrar hon inte en sekund.

– Jag har alltid haft svårt för att läsa och skriva. I skolan sa de: ”Äh, det går över”. Men det gick inte över. Jag plågade mig igenom alla år i skolan och kunde absolut inte tänka mig att fortsätta på högskola. Tanken gjorde mig skräckslagen, berättar Sara.

Men med tiden växte ändå en vilja att läsa vidare. Om andra i hennes omgivning kunde, varför kunde då inte hon? Sara bestämde sig, och började på Högskolans Collegeår i augusti 2003. Ett par månader senare fick hon diagnosen dyslexi.

– Det var en enorm lättnad. Plötsligt fanns det en förklaring till varför jag inte läser så fort. Och det beror inte på att jag är trögare än andra. Det blir också lättare att acceptera att jag måste lägga ner mer tid på studierna än många andra.

Av Sveriges befolkning uppskattas fem till åtta procent vara dyslektiker, men gränsen för vad som är dyslexi är glidande och svårigheterna kan skilja mycket mellan olika individer. Saras dyslexi innebär att hon läser sakta och har svårt att förstå vad hon läser. I stället för att läsa ord för ord måste hon bokstavera sig fram, bokstav för bokstav. Det tar tid och kräver mycket energi. Hon blandar också lätt ihop bokstäver som liknar varandra och kastar om dem. Samma sak gäller för skrivandet, det tar tid och blir lätt fel.

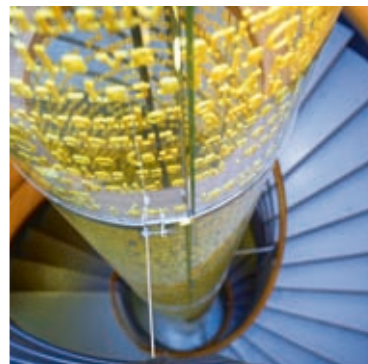
Att få en diagnos var skönt, men samtidigt visste Sara att hon hade en jobbig period framför sig. Hon var tvungen att

överte många av de tips och knep hon samlat på sig genom åren, och i stället vänja sig vid en helt ny studieteknik. I början kändes det till exempel ovant att lyssna på talböcker. Men när hon väl vant sig var lättnaden stor.

– Att läsa kräver en enorm energi, efter bara en sida är jag dödstrött och yr. Nu kan jag i stället bara lyssna och koncentrera mig på att förstå vad som sägs.

Sara lånar talböcker på cd-romskiva från Talboks- och punktskriftsbiblioteket, TPB. För att få hjälp med beställningarna brukar hon vända sig till Högskolebiblioteket, men det finns också möjlighet att sköta kontakten på egen hand. Efter som även skrivandet är ett problem för Sara har hon skrivhjälp

på föreläsningarna. Det innebär att en kompis gör anteckningar som Sara sedan kopierar. En annan variant är att spela in vad läraren säger med en liten bandspelare som hon lånat. Eftersom Sara har lättare för att skriva på tangentbord än för hand har hon också en så kallad Alfasmart, som fungerar som ett digitalt anteckningsblock.

Hjälpmiddel av det här slaget är visserligen viktiga, men lika viktigt är det att möta förståelse från omgivningen, menar Sara.

– Högskolan är bra och jag har fått mycket stöd, mycket mer än jag förväntade mig att få. Här har jag också fått hjälp med kontakter, som med arbetsterapeut och CSN.

Nu läser Sara sedan ett par terminer på det arbetsveten-

skapliga programmet. Hon har lyckats mycket bra i sina studier. I framtiden skulle hon gärna jobba med personal- eller organisationsfrågor på något företag.

Att Sara trotsade sin rädsla och började på Högskolan ångrar hon inte en sekund. Hon är envis och ambitiös, och i takt med att högskolepoängen trillar in växer också självförtroendet. Hitills har hon fått betyget VG på varenda kurs.

– Det bästa är nog att jag har bevisat för mig själv att jag klarar det, säger hon.

LÄNK TIPS

- Högskolan i Halmstad: www.hh.se
- Halmstads kommun: www.halmstad.se
- Landstinget Halland: www.lthalland.se
- Studieinformation från Högskoleverket: www.studera.nu
- Allmän information till studenter med funktionshinder: www.studera-med-funktionshinder.nu
- Talboks- och punktskriftsbiblioteket: www.tpb.se

”JAG GÖR ALLA MINA TENTOR PÅ DATOR”

David Ivarsson läser på Högskolan sedan hösten 2003. På grund av en muskelsjukdom är han rullstolsburen och kan inte tala eller skriva. I stället kommunicerar han med hjälp av en bokstavstavla eller en dator.

Vad läser du?

– Jag läser Valfritt informatikprogram. I framtiden vill jag jobba som datatekniker.

Vad behöver du för stöd och hjälp för att klara studierna?

– Under föreläsningar får jag skrivhjälp av en kompis. Alla tentor gör jag på dator. Jag har också möjlighet att dela upp en tenta på flera tillfällen.

Hur trivs du på Högskolan?

– Mycket bra. Folk här är trevliga och mycket hjälpsamma.

”IDROTTEN FÅR MIG ATT MÅ BRA”

Peter Malmberg läste det Idrottspedagogiska programmet på Högskolan i slutet av 90-talet och jobbar nu som konsulent på Hallands handikappidrottsförbund.

Peter har ett medfött ryggmärgsbräck och har varit rullstolsburen sedan han var åtta år.

Hur fungerade det att läsa på Högskolan med rörelsehinder?

– Det funkade bra. Det viktiga för mig är att det finns hissar, handikapptoaletter och dörröppnare, och det var inga problem på Högskolan.

Vad betyder idrotten för dig?

– Mycket, den får mig att må bra och gör mig starkare. Det gör

också att jag klarar mig bättre i vardagen. Eftersom jag sköter alla förflyttningar med armarna krävs det styrka. Förr höll jag på med friidrott på elitnivå, rullstolsbasket och simning. Sen jag började jobba har det blivit mindre tid till idrott, men jag håller fortfarande på.

Vad jobbar du med nu?

– Jag är konsulent på Hallands handikappidrottsförbund. Vi ordnar till exempel olika arrangemang inom handikappidrott, utbildningar och prova på-dagar. Ibland är jag på Högskolan och föreläser för studenter om handikappidrott.

FAKTA OM HÖGSKOLAN

Högskolan i Halmstad är en ung och framtidsinriktad högskola med cirka 7 000 studenter. Kreativitet, innovation och entreprenörskap är begrepp som Högskolan i Halmstad förknippas med. Det innebär att våra studenter uppmanas till företagande och nytänkande. Högskolan i Halmstad strävar efter att vara en gränsöverskridande högskola. Mycket av den utbildning och forskning som bedrivs vid Högskolan präglas av samarbete över ämnesgränser och samverkan med det omgivande samhället.

LEVA OCH BO I HALMSTAD

Halmstad har 57 000 invånare och är en stad som präglas av läget vid havet. Här har du nära till kilometerlånga stränder, klippor och charmiga småbåtshamnar. Var du än bor i stan är avstånden korta och det tar inte lång tid att ta sig mellan bostaden, Högskolan och centrum. Halmstad ligger dessutom mitt i mellan storstadsregionerna Göteborg och Malmö/Köpenhamn. Halmstads kommun arbetar aktivt med att förbättra tillgängligheten för funktionshindrade och fick 1999 pris av Handikapprörelsen för sitt arbete.

”JAG VILL HJÄLPA ANDRA HÖRSELSKADADE”

Christina Bengtsson har bland annat läst sociologi på Högskolan i Halmstad. Hon har en grav hörselskada från födseln och i framtiden hoppas hon på ett jobb där hon själv kan hjälpa döva och hörselskadade barn.

Hur är det att läsa på Högskolan?

– Det är otroligt utvecklande och sociologin ger mig svar på så många frågor och funderingar som jag har. Jag älskar att lära mig saker och att testa mina kunskaper. Mitt mål är ett jobb där jag kan hjälpa människor på olika sätt, gärna hörselskadade eller döva barn och deras familjer. Jag är själv hörselskadad från födseln och är intresserad av de hörselskadades situation i samhället och hur man kan bygga broar mellan de båda kulturerna.

Hur fungerar det att studera med hörselskada?

– Bra. På föreläsningarna har jag två skrivtolkar som turas om att skriva ner vad läraren säger samtidigt som jag läser texten på en skärm. Ibland använder jag hörselslinga. Det fungerar, men jag måste koncentrera mig mycket och blir snabbt trött. Efteråt måste jag kolla med kompisar vad jag missat. Med skrivtolk kan jag använda min starkaste sida, synen, och det är en stor fördel.

– Bemötandet från lärare och andra studenter har varit bra. I början av grupparbeten kan det hända att andra studenter är lite oroliga för hur det ska gå, men de märker snart att det inte är några problem. Eftersom jag pratar bra och läser på läppar glömmes de ibland bort att jag är hörselskadad.

STÖD ANPASSAT FÖR DINA BEHOV

Som student med funktionshinder har du möjlighet att få så kallat särskilt pedagogiskt stöd. Högskolan i Halmstad öronmärker årligen en del av sina utbildningsanslag för detta ändamål. Nedan följer några exempel på de vanligaste stödformerna.

Anteckningshjälp

Vid behov får du hjälp med att anteckna under föreläsningar och andra undervisningstillfällen. I regel är det studenter på samma utbildning som anlitas och arvoderas för detta. Anteckningarna kan du kopiera kostnadsfritt.

Förlängd tentamenstid eller alternativ examinationsform

Vid behov får du längre tid på dig vid skriftliga tentamina. Alternativ examinationsform kan exempelvis handla om att du får göra en muntlig tentamen i stället för en skriftlig, eller att göra en skriftlig tentamen i enskilt rum. Alternativa examinationsformer planeras alltid i samråd med examinator och kontaktpersonen för studenter med funktionshinder. Ytterst är det alltid examinatorn som beslutar om examinationsformen.

Stödundervisning och extra handledning

Vid behov finns möjlighet att utöver ordinarie undervisningstillfällen få extra handledning eller undervisning. Stödet diskuteras med kontaktpersonen samt berörd studierektor/examinator/lärare.

Talböcker, diskettböcker, e-böcker och punktskriftsböcker

Du som till exempel är synskadad, rörelsehindrad eller har dyslexi kan kostnadsfritt låna kurslitteratur på ett anpassat medium via Talboks- och punktskriftsbiblioteket, TPB. Det

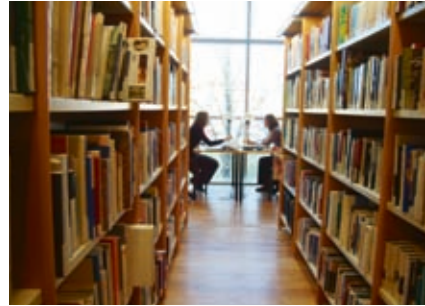
kan vara talböcker på kassett eller cd-romskiva, e-textböcker, punktskriftsböcker och böcker med förstorad text. Är materialet producerat får du det inom en vecka, i annat fall tar det ungefär åtta veckor för TPB att ta fram materialet. Det är alltså viktigt att göra beställningarna i god tid.

Tekniska hjälpmedel

Om du har ett funktionshinder som gör att du behöver någon form av hjälp för att bättre klara studierna finns en rad tekniska hjälpmedel att tillgå. Har du behov av tekniska hjälpmedel bör du i första hand vända dig till dem som förskriver hjälpmedel på vårdcentralen eller inom kommunen. Mer information om hjälpmedel finns på www.lthalland.se/hjalpmedel.

Teckenspråkstolk och skrivtolk

Om du är hörselskadad eller döv och behärskar teckenspråk har du rätt till teckenspråkstolk. Du ska anmäla behov av teckenspråkstolk vid samma tid som du söker till utbildningen eller så fort du fått ditt antagningsbesked. Ta kontakt med kontaktpersonen för studenter med funktionshinder. En annan möjlighet för dig som är döv eller hörselskadad är att få tillgång till skrivtolk. Tolken skriver ner vad som sägs under till exempel en föreläsning och via en tv-skärm kan du direkt ta del av vad läraren pratar om.

Skrivpunkten

Högskolan har ett särskilt resursrum, Skrivpunkten, där du som student kan få hjälp med ditt skrivande. I resursrummet finns datorer utrustade med program, speciellt framtagna för personer med läs- och skrivsvårigheter. Här finns bland annat talsyntes, skärmläsare och speciella rättstavningsprogram. Några dagar i veckan finns en lärare i svenska språket på plats och kan bistå med hjälp, stöd och individuell handledning. Du får tillgång till resursrummet dygnet runt. Skrivpunkten ligger i hus Q vid Studentcentrum. För öppettider och mer information, se www.hh.se.

Kommunikationshjälpmedel

Har du behov av annat än en grundutrustad dator (med grundutrustning avses datorenhet med multimediapaket, monitor 17”, tangentbord, mus och tillgång till skrivare) finns det möjlighet att få det som individuellt hjälpmedel. Dataresurscenter för kommunikation (DaKo) finns inom landstingets handikappförvaltning där utredning av ditt behov av kommunikationshjälpmedel görs i samråd med din arbetsterapeut eller logoped. Kontakta i så fall din arbetsterapeut inom kommunen eller landstinget och/eller logoped inom landstinget.

VIKTIGA KONTAKTER

Marita Fahrman-Cronheim

– kontaktperson för studenter med funktionshinder. Marita arbetar på Högskolans Studerandeavdelning, Studentcentrum och nås på telefon: 035-16 71 65, e-post: Marita.Fahrman-Cronheim@sa.hh.se

Studerandeavdelningen på Studentcentrum – arbetar bland annat med antagning, studievägledning och examensbevis.

Öppettider måndag till fredag 08.30–16.00
Hus Q, telefon 035-16 76 00.

Studenthälsan – har hälsovägledare, kurator, präst, sjuksköterska, läkare och sjukgymnast. Finns på bottenplanet i hus F vid Högskolans glasgång. Telefon: 035-16 77 00.

Studentkåren – ansvarar för studentfrågor, till exempel studentbostäder. Finns i Kårhuset. Telefon: 035-16 71 70, e-post: info@karen.se, www.studentkaren.hh.se

HÖGSKOLAN I HALMSTAD

Box 823 • 301 18 Halmstad • Besöksadress: Kristian IV:s väg 3
Telefon: 035-16 71 00 • Telefax: 035-14 85 33 • E-post: utb@utb.hh.se • www.hh.se